

РЕШЕНИЕ

№ 1584

гр. София, 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 19.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **5560** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.19, ал.1 от Закон за регистър БУЛСТАТ (ЗРБ).

Образувано е по жалба на адв. П. П., като пълномощник на К. Ф. Ф. Д. Р., гражданин на ФРГГермания, постоянно пребиваващ в РБългария, срещу РЕШЕНИЕ №РД-01-274/10.05.2023г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията (АВ). С оспорвания акт е потвърден ОТКАЗ №2023042607282828/26.04.2023г. на служител по регистрация в АВ по Заявление с вх. №20230418165506/18.04.2023г. за вписване на първоначална регистрация на субект по чл.3, ал.1, т.9 ЗРБ – физическо лице, упражняващо свободна професия консултант.

Жалбоподателят претендира за недействителност на процесното Решение, както и на Отказа да се впише в регистъра първоначалната му регистрация като лице, упражняващо свободна професия. Твърди, че и двете основания, на които е постановен отказът – неплащане на дължимата държавна такса и непредставяне на документ, удостоверяващ правото му да упражнява свободната професия на консултант, не са налице. Твърди, че таксата е внесена по посочената сметка на АВ. Смята, че за упражняването на заявената свободна дейност/професия не се изисква по закон представяне на документ за правоспособност или друг документ, удостоверяващ правото да се предоставят консултантски услуги. Сочи, че е предоставил документи, в които консултантските дейности са подробно описани и от които се установява, че дейността ще се извършва в България, за негова сметка,

включително социалното осигуряване, а за посочените консултантски дейности не се изисква определена професия, образование или разрешение от държавен орган. Искането към съда е отказът да бъде отменен и преписката да се върне на органа с указания за вписване на дейността в регистъра. Заявена е претенция за разноси по представен списък.

Ответникът – ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на Агенцията по вписванията, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юриск. И. И. и в представения писмен отговор поддържа, че оспорваното Решение е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за неговата отмяна. Поддържа аргументите, изложени в оспорения акт. Претендира да му бъдат присъдени разноси за юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата, събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление с вх. №20230418165506/18.04.2023г., подадено до АВ, жалбоподателят К. Ф. фон дер Р. е поискал да бъде вписан в регистър БУЛСТАТ като физическо лице, упражняващо свободна дейност с код 62.02 „Консултантска дейност по информационни технологии“ по Националната класификация на икономическите дейности - 2008 (К.). Към заявлението е приложен електронен файл с описание на дейността.

От служител по регистрацията са дадени Указания с №2023041816551973/18.04.2023г. за представяне на следните липсващи документи: 1) Декларация от заявителя по чл.9, ал.4 ЗРБ; 2) Документ за платена държавна такса в размер на 10 (десет) лева по Транзитна обслужваща сметка регистър БУЛСТАТ - G52 CREX 9260 3114 5495 01 (към момента на разглеждане на заявлението, не се визуализира плащане ePay плащане); 3) Документ, удостоверяващ извършването на заявената дейност/професия – консултант.

На 20.04.2023г. жалбоподателят е подал заявление по образец РБ-4 за изпълнение на указания по чл.17, ал.3 ЗРБ, с което е представил декларация по чл.9, ал.4 ЗРБ, документ за платена държавна такса в размер на 10 лева, платена чрез Револют и собственоръчно подписано от заявителя удостоверение за упражняване на дейност като консултант.

На 21.04.2023г. фон дер Р. е представил последващо заявление по образец РБ-4, с което е представил сключени от него, в качеството му на консултант по информационни технологии, договори с дружествата У. У. Ацес Холдингс Л. от 21.12.2020г. и Първа национална компания от 16.06.2022г..

След представяне на документите от жалбоподателя, на 21.04.2023г. са дадени нови Указания с №2023042109125426/21.04.2023г. за представяне на документ, удостоверяващ правото за упражняване на дейността. Сертификати, удостоверения, дипломи, договори и други видове документи, удостоверяващи правото за извършване на определена дейност, се представят ведно с лицензиран превод на български език.

На 25.04.2023 г. заявителят е подал в Агенция по вписванията заявление по образец РБ-4, с което е представил превод на български език на договорите за консултантски услуги.

На 26.04.2023г. Агенция по вписванията е издала Отказ с №2023042607282828/26.04.2023г. за първоначална регистрация на К. Ф. фон дер Р. в

регистър БУЛСТАТ. Мотивите за отказ за регистрацията са липсващи документи, както следва: 1) Документ за платена държавна такса в размер на 10 лева по Транзитна обслужваща сметка регистър БУЛСТАТ - G52 CREX 9260 3114 5495 01 (Към момента на разглеждане на заявлението, не се визуализира плащане ePay плащане); 2) Документ, удостоверяващ правото на заявителя да извършва на заявената дейност/професия – консултант.

На 01.05.2023г. К. Ф. фон дер Р. е подал жалба до изпълнителния директор на АВ срещу отказа да бъде вписан като субект в регистър БУЛСТАТ.

Отказът е потвърден с процесното Решение №РД-01-274/10.05.2023г. Според мотивите на административния акт дадените указания от служител по вписването са частично изпълнени. Посочено е, че представените договори не представляват документ, удостоверяващ правото на заявителя да извършва заявената за вписване дейност/професия, както и това, че към момента на издаване на решението не се визуализира ePay плащане на дължимата държавна такса.

За установяване на спорните факти по делото е приета съдебно-счетоводна експертиза (ССЧЕ). Заключение на вещото лице Д. П. не е оспорено от страните и съдът го кредитира като обективно и компетентно дадено. При проверка в счетоводния отдел на АВ на движения по набирателна сметка за приходи, в система Интернет банкиране, вещото лице установява, че по Транзитна сметка, обслужваща регистър БУЛСТАТ – CREX 9260 3114 5495 01, е постъпила на 19.04.2023г. такса в размер на 10 (десет) лева. Основанието за плащане е: „Заявление №20230418165506“. Наредителят на превода е К. Ф. фон дер Р., а банковата сметка на Наредителя е с IBAN: BG11 RZBB 9155 1000 0009 07.

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно чл.19, ал.1 ЗРБ.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице, чиито законен интерес е нарушен от оспорваното Решение.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на административния акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Решение №РД-01-274/10.05.2023г. е издадено от компетентния административен орган по чл.19, ал.1 ЗРБ.

Актът е в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание, тъй като в него са посочени фактическите и правните основания за издаването му, а цялата административна преписка допълва мотивите му.

Съдът приема, че при постановяване на акта са допуснати съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Съдът споделя разбирането, че съществено е това нарушение, което влияе пряко върху изхода на административното производство и предопределя волята на административния орган.

Относно установяването на заплащането на държавната такса административният орган е нарушил разпоредбата на чл.36, ал.1 АПК, която го задължава служебно да събере необходимите му доказателства. Както се установи от експертизата в съдебното производство, към момента на постановяване на отказа държавната такса

е била постъпила по сметка на АВ – обстоятелство, което не е установено служебно нито от служителя по регистрацията, нито от изпълнителния директор на АВ.

Относно непредставянето на документ, удостоверяващ правото да се извършва дейността, дадените указания са непълни и неясни. Нито в отказа, нито в потвърждаващото го решение на изпълнителния директор на АВ се посочва какъв документ и въз основа на кой закон се изисква такъв за упражняване на дейността консултант по информационни технологии. Съгласно разпоредбата на чл.11, ал.2, т.1 ЗРБ физическите лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност, трябва да представят документ, удостоверяващ извършването на заявената дейност на територията на Република България, документ за собственост или друг документ, когато такъв се изисква по закон. Докато по отношение на лицата, извършващи занаятчийска дейност въз основа на Закона за занаятите, изрично се предвижда да се вписват данни в регистър БУЛСТАТ относно удостоверяване на извършването на дейността и придобитите звания майстор или калфа - чл.7, ал.1, т.10, ал.2, т.7 и т.8 ЗРБ, то за лицата, упражняващи свободна професия, липсва изискване за вписване на такива данни в регистъра. Икономическата дейност с код 62.02 „Консултантска дейност по информационни технологии“ по Н., включва консултиране на дейностите по планиране и проектиране на интегрирани компютърни системи (като изключва програмирането, инсталирането и поддръжката на системите) и съпътстващо обучение на потребителите на тези системи. Жалбоподателят е представил доказателства – договори за консултантски услуги, които извършва - с което се установява фактическото извършване на дейността на територията на РБългария. Ако административният орган смята, че тези дейности са под лицензионен режим и могат да се упражняват само след като е издадено разрешение за тях или изискват специална образователна степен или придобита правоспособност, то е трябвало на основание чл.17, ал.3 ЗРБ да даде конкретно указание на жалбоподателя какъв точно документ, който се изисква по закон, трябва да бъде представен. Вместо това е дадено бланкетно указание, в нарушение на разпоредбата на чл.30, ал.2 АПК, във връзка с чл.17, ал.3 ЗРБ.

Съдът приема, че оспореният акт е постановен и в противоречие с материалноправните разпоредби на закона.

Нормата на §1, т.29 от Допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ДР ЗДДФЛ) определя консултантите като лица, упражняващи свободна професия. Съгласно чл.3, ал.1, т.9 ЗРБ тези лица се вписват в регистър БУЛСТАТ, като съгласно чл.11, ал.2, т.1 от същия закон представят документ, удостоверяващ извършването на заявената дейност на територията на РБългария, документ за собственост или други документи, когато такива се изискват по закон – това е изискване за радовност на заявлението по аргумент от чл.16, ал.3, т.4 от същия закон.

Неотстраняване на нередовността в срок от 5 работни дни е основание за отказ на вписването – чл.18, ал.1 във връзка с чл.17, ал.3 ЗРБ. Както се установи по-горе, на жалбоподателя не са дадени ясни указания за отстраняване на нередовността на заявлението, следователно този срок изобщо не е започнал да тече и не е налице основание за отказ във връзка с чл.16, ал.3, т.4 ЗРБ. Установи се също така, че дължимата държавна такса е била внесена по сметка на АВ, поради което не е налице и основанието за отказ по чл.16, ал.3, т.6 ЗРБ.

При това съдът приема, че Отказът е постановен без фактическо и правно

основание и съответно е незаконосъобразен.

Оспореният акт е в противоречие и с целта на закона.

Целта на ЗРБ е да осигурява прозрачна среда за икономическа дейност в България, като се поддържа централизиран регистър БУЛСТАТ за физически и юридически лица, извършващи икономическа дейност, но които не са търговци и не са юридически лица с нестопанска цел – съответно не подлежат на вписване в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел (ТР).

При упражняване на дейността по вписване в регистър БУЛСТАТ органите на АВ следва да спазват общия принцип за съразмерност, като упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо – чл.6, ал.1 АПК. Незаконосъобразният отказ да се впише заявена икономическа дейност в регистъра, особено когато е допуснато и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, не постига целта на закона.

По тези съображения Решение №РД-01-274/10.05.2023г. на изпълнителния директор на АВ се отменя като незаконосъобразно на основание чл.146, т.3, т.4 и т.5 АПК.

Преписката се изпраща на служителя по регистрация в АВ с указания да прецени изисква ли се по закон документ за извършване на икономическата дейност с код 62.02 „Консултантска дейност по информационни технологии“ по Н. и, ако се изисква, да даде точно указание по реда на чл.17, ал.3 ЗРБ на жалбоподателя да го представи. Ако прецени, че по закон не се изисква документ за упражняване на икономическата дейност – да впише дейността в регистъра в срока по чл.16, ал.2 ЗРБ, смятано от влизане на съдебното решение в сила.

При този изход на правния спор разноските се поставят в тежест на ответника.

Жалбоподателят претендира разноски в размер на 1410 лева – за държавна такса, адвокатски хонорар и възнаграждение за вещо лице, които следва да му бъдат заплатени от бюджета на АВ.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 38^{-ми} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №РД-01-274/10.05.2023г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията.

ИЗПРАЩА преписката по Заявление с вх. №20230418165506/18.04.2023г. на служител по регистрацията в Агенцията по вписванията за ново разглеждане съобразно дадените задължителни указания от съда по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията, представлявана от изпълнителния директор, с адрес: 1111 С., [улица], да заплати на К. Ф. фон дер Р., гражданин на Германия, постоянно пребиваващ в България с ЛНЧ [ЕГН], сумата 1410 (хиляда четиристотин и десет) лева – разноски по адм. дело №5560/2023г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова